

SİNEMADA PSİKOLOJİK BOZUKLUKLAR

PSİNEMA

Sinema filmlerinde seyirciye anlatılmak istenen konular, sanatçılardan duygularımıza hitap eden ustalığıyla hazırlanmış etkileyici bir senaryo, iki boyutlu perdede her türlü derinliği yaratan imajlar, 3. boyut hissini artıran ve iç organları bile sarsan kuvvette bir ses düzeneği içinde seyirciye sunuluyor. Böylelikle seyirci, günlük yaşamında

defalarca karşılaştığı sıradan konuları bile, özellikle seçilmiş konu akışı, imaj ve ses efektleri altında sinemada bambaşka duygularla yaşıyor ve anlatılmak istenen konuyu belki de yaşamı boyunca unutamayacak hale geliyor. Etkilediğimiz filmleri sadece unutmamakla kalmaz, çoğu zaman günlük hayatımızda olayları anlamak, açıklamak ve baş-

kalariyle paylaşmak isterken bir referans noktası olarak kullanırız. Bu şekilde filmlerin bizde oluşturdukları etkileri, başkalarına da yayarız. Böylelikle, etkili filmlerin toplum içinde yeni normlar, inançlar ve davranış kalıpları oluşturmaları mümkün olabilmekte. Psikolojik ve sosyal etkileri nedeniyle sinema filmlerinde işlenen konuların önemi daha da artıyor.

Hemen güzel bir örnekle konumuzu renklendirelim. Kuzuların Sessizliği filminde ajan Starling'in FBI'nin tehlikeli mahkumları tuttuğu hapishane koğuşunun karanlık koridorunda yürürken Hannibal Lecter'in hücresinin önüne gelerek onunla ilk karşılaştığı sahneyi hatırlayalım. Psikiyatrist Hannibal Lecter'in yüzünü ilk defa gördüğümüz ve içimizi ne göreceğimizle ilgili kuvvetli bir merak ve korkunun kapladığı bu sahnede, karşımızda bizim gibi bir insan görür ve şaşırırız. Ancak ilk görüntüden sonra Lecter'in davranışlarından ve kurduğu diyalogdan farklı bir insan olduğu hemen an-

laşılr. Diyalog içerisinde Lecter, bir kaç ipucundan ajan Starling'in geçmişi, neden orada olduğu ve ne yapabileceği hakkında şaşırtıcı çıkarımlar yapmaya başlar. Lecter, üç beş dakika içerisinde sergilediği gözlem ve analiz becerisiyle tüm seyircileri ele geçirmiş, iyi bir psikiyatrist kavramı için akıllarımızda kuvvetli bir referans noktası yaratmayı başarmıştır bile.

İşte, işini etkileyici bir düzeyde yapmak isteyen bir psikiyatristin, normal insanlar gibi görünse de, gözüne baktığında karşındakinin geçmişini, o anda aklından geçenleri ve geleceğini okuyabilmesi gerektiği mesajı bu sahnelerden alınır. Filmde kuvvetli duygular eşliğinde edindiğimiz bu tecrübeye bağlı beklentiler, büyük olasılıkla yaşamımız boyunca artık bizimle olacaktır. Psikiyatri eğitimi alan genç bir uzman adayının ya da bir psikiyatristle terapi görüşmelerine devam eden bir kişinin hayallerindeki psikiyatrist imajı, bu filmi seyrettikten sonra oldukça değişebilir. Herhangi bir değişiklik kaçınılmaz olarak psikoterapideki beklentileri de etkileyecektir.

Kuzuların Sessizliği filmi kendi çerçevesinde oldukça başarılı oldu. Örneğin, tüm zamanların en iyi 100 filmi arasında değerlendiriliyor. Bununla birlikte bu başarılı film, bilimsel metodlarla çalışan psikiyatristler hakkında gerçekçi bir tablo çizmez. Evet, "Bu, yalnızca bir sinema filmidir" diyebiliriz. Sinema filmlerinin gerçekçi olmasını beklemeyebilir; hatta belki de popüler olmak isteyen filmlerin gerçekleri çarpıtmaları gerektiğini bile söyleyebiliriz. Biz söylemesek bile durum çoğu zaman zaten bu şekilde olmakta. Fakat hemen ekleyelim ki sinemaya haksızlık da etmemek gerek. Sinema tarihinde klinik psikolog, psikiyatrist, psikoterapi, psikiyatri klinikleri ve psikolojik rahatsızlıkları oldukça gerçekçi bir tablo içinde resmeden başarılı filmler de bulunmakta.

Örneğin Robert Redford'un Sıradan İnsanlar (Ordinary People) filmi 1981 yılında Akademi Ödüllerine 6 dalda aday gösterildi ve bunlardan 4'ünde, en iyi film, en iyi yönetmen, en iyi yardım-

cı aktör ve en iyi senaryo dallarında Oscar'a layık görüldü. Bu filmin önce konusundan kısaca bahsedelim sonra da gerçekçi taraflarını vurgulayalım.

İki çocuklu Jarrot ailesinin büyük oğlu Bucky, kardeşi Conrad ile bir tekne gezintisi yaparken çıkan bir fırtınada kaza sonucu hayatını kaybeder. Anne, bu önemli kaybın arkasından normal bir yas süreci yaşamak yerine duygularını açığa vurmaktan kaçınmış ve her şey sorunsuz ve normalmiş gibi davranmaya başlamıştır. Küçük oğul Conrad ise fırtınada ağabeyine yardım edemediğini düşündüğünden yoğun suçluluk duyguları nedeniyle kaza sonrasında depresyona girmiş ve intihar girişiminde bulunmuştur. Babasının zamanında müdahalesiyle son anda hastaneye kaldırılmış ve hastanede bir süre tedavi görmüştür. Büyük oğullarının kaybindan sonra aile, yeni bir denge oluşturmak ister. Baba, geride kalan oğluna yakın, paylaşımcı ve yardımcı olmayı tercih ederken, anne mesafeli ve duygusal paylaşım kapalı olmayı tercih etmektedir. Ka-

zadan sonra Conrad normal yaşama uyum sağlamakta zorlanmaktadır, sık sık ağabeyini kaybettiği olaya ilişkin rüyalar görmektedir. Yaşadığı zorlanma karşısında bir terapistten yardım almaya başlar.

Filmin senaryosunda konu edilen olayların birbirleriyle olan bağlantılarının ve yansıtılan yoğunluklarının gerçekçi bir temele oturduğu söylenebilir. Her iki ebeveynin çocuklarını kaybetmelerinin ardından yaşadıkları yas tepkisi ve duygularıyla başa çıkma biçimi, ağabeyinin gösterdiği başarıların gölgesinde kalan bir gencin yaşadığı travma sonucu ortaya çıkan duygularıyla başa çıkma tarzı ve bunların arkasından yaşanan psikoterapi süreci oldukça gerçekçi görünmektedir.

Filmde, psikoterapist Dr. Berger'le çok da alışılmadık bir ortamda karşılaşırız. Odasına genel bir dağınıklık hakimdir. Bir çok dergi, masanın üzerinde geliş güzel dururken kül tablasının içinin sigara izmaritleriyle dolu olduğunu far ederiz. Odada bulunan lavabonun kapısı ardına kadar açıktır. Dr. Berger, ilk tanışma esnasında çok rahat tavırlar sergilemekte, göz teması kurmaya özen göstermeksizin, önündeki notlara bakarak sorular sormaktadır. Conrad hakkındaki bilgilere yeni göz attığı her halinden belli olmaktadır. Terapi ortamı ve Dr. Berger'in tavırları, diğer filmlerde gördüğümüz alışıldık görüntülerden değildir. Terapistin beklenmedik tutumları Conrad'ı şaşırttığı kadar seyirciyi de şaşırtır. Bütün bunların yanında, terapistin dürüst ve tutarlı yaklaşımını Conrad için değişimin başlangıcını oluşturur. İlerleyen görüşmelerde terapistin üzerinde durduğu konu, Conrad'ın duygularını ifade etmeyişi olur. Terapistimiz bu problemle uğraşırken, ilk önce Conrad'a duygularını fark et-

tirmeye ve fark ettiği duyguları ifade etmeye izin vermesi için uğraşır. Bu anlamda zaman zaman kendini ortaya atarak Conrad'ın görüşmede kendisine karşı hissettiği duygular üzerinde durur ve Conrad'ın öfkesini kendisi üzerinden ifade etmesine çabalar. Conrad'ın duygularını ifade etmeye başlamasından sonra terapi süreci değişim açısından daha da hızlanır. Artık Conrad tekne kazası, intihar girişimi ve anesiyle olan sorunlarını terapistiyle daha rahat paylaşır hale gelir. Annesinden kendisini affetmesi beklentisini ifade edebilmesinin yanı sıra kendi kendini affetmesi gerektiğinin de farkına varmaya başlar.

Kolayca farkedilebileceği gibi Kuzuların Sessizliği'ndeki Hannibal Lecter ve Sıradan İnsanlar'daki Dr. Berger, birbirlerinden oldukça farklı yapıda karakterler. Bir psikoterapistle görüşmek gereksinimi duyduğunuzda siz hangi karakteri tercih ederdiniz? Terapistinizin sizinle ilgili bilgiyi dosyanızdan okumasını mı, yoksa ilk karşılaştığınızda sizi şöyle bir süzüp geçmişinizi sizden daha iyi yorumlar hale gelebilmesini mi isterdiniz? Yanıtlar kişiden kişiye değişecek elbet; ama Hannibal Lecter tarzını içten içe isteyeceklerin sayısının hiç azımsanamayacak bir düzeyde olacağını söyleyebilirim. Üniversite öğrencileri arasında yaptığımız bir çalışmada

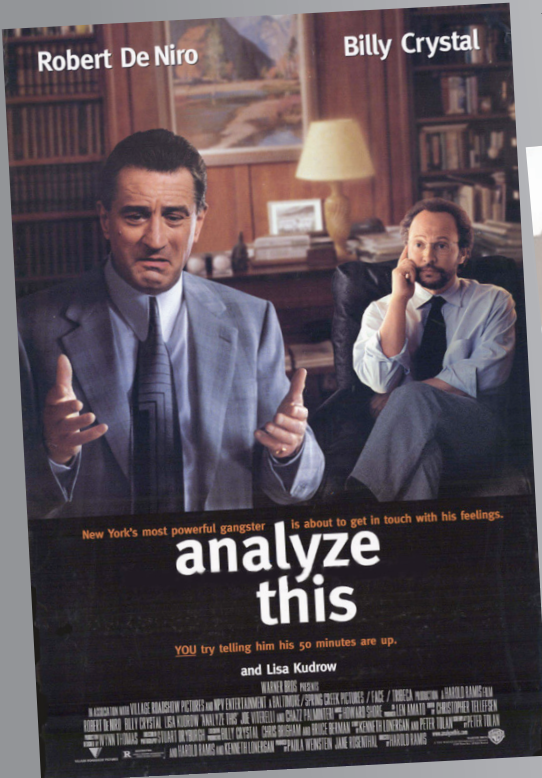
Good Will Hunting, Mr. Jones, Analyze This, What About Bob, The Silence of the Lambs ve Instinct filmlerini seyreden öğrencilerin gerçek hayatlarında, seyrettikleri filmlerdeki terapistleri seçip seçmeyeceklerini sorduğumuzda Hannibal Lecter, diğer filmlerdeki terapistler arasında en çok tercih edilenlerdendi.

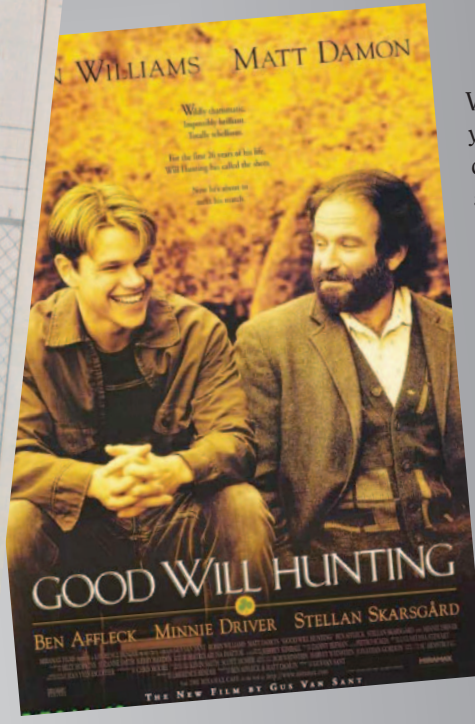
Bu gibi renkli örneklerle sinema filmlerinin zihnimizde gerçeğe çok da dayalı olmayan ancak tercihlerimizi doğrudan etkileyebilecek beklentiler yaratmakla ilgili etkilerini anlayabilmek mümkün olabiliyor. Ancak, bu noktada sinemaya gene haksızlık etmeyelim; çünkü bir şey çok açık değil: Sinema filmleri, bizi etkilerken beklentilerimizi sıfırdan mı yaratıyorlar? Yoksa zaten bizde var olan zayıf inançları acı bir konu ve yanında çarpıcı imaj ve seslerle işleyerek daha kuvvetli bir hale gelmelerini mi sağlıyorlar? Bu sorulara cevap verebilmek için etki mekanizmasını analiz etmek gerekiyor. İnsanlar nasıl etkilenirler? Bu sorunun cevabını analiz etmek bu yazının amacı değil; ama kısaca bahsetmek gerekirse, insanlar daima kuvvetli duygular uyandıran durumlardan etkilenmektedirler. Sinemaya genellikle olumsuz duygularımızdan uzaklaşmak ve olumlu duygularımızı artırmak üzere gittiğimize göre, final kısmında bize olumlu duygular hissettirebilen filmlerin beğenilmesi, bizi etkilemesi ve dolayısıyla bu filmlerin popü-

ler hale gelmesi daha olasıdır. Peki, o halde insanlar nasıl beğenirler? Gene kısa bir yanıt vermek gerekirse, insanlar genellikle kendi beklentilerini doğrulayan mesajlara ilgi gösterirler ve beğenirler. Kendi beklentilerinin doğrulanmadığı mesajlardaysa, ilk önce olumsuzluklar hissedilse de süreç içinde ikna edilebilirlerse, sonuç hakkında gene beğendikleri yolunda yorum yaparlar. Önce basit kuraldan gidelim: Seyircinin aklındaki bir konu tam da seyircilerin beklediği gibi işlenirse, film büyük bir kitle tarafından beğenilir. Bu gibi filmler fazla düşünmeden, yormadan duygularda boşalma sağlayan filmlerdir. Şimdi daha karmaşık olan kuraldan bahsedelim: Duygusal boşalmanın dışında düşünceyle karışık daha "ince işli" etkiler bekleyen bir kitle için filmde beklenmedik olaylar yaratıp daha sonra filmi tekrar basit ve beklendik bir noktaya getirmek, seyirciye bir zihin egzersizi yaptırır. Bu tür filmler de, hareketli bir egzersiz programının son bulduğu anda hissedilen rahatlama gibi seyredene bir rahatlık verebilir. Ancak, bu rahatlama birinci türdeki filmlerdeki gibi değil, zihin ve beden yorulduktan sonra ulaşılmış bir rahatlama. O halde, insanlara sonunda olumlu hisler veren filmlerin, yani popüler sinemanın başarı noktasında yatanın, seyircinin bilincinin derinliklerinde biriktirilmiş olan toplu beklentilerin sinemada tekrar yaşatılması olduğu söylenebilir.

Sinemada bir kitle içinde topluca hissedilenler daha sonra sinema dışında da ortak bir konu, imaj ve seslerle paylaşılınca, konu gerçeğe dayanmasa bile popüler bir gerçek haline gelmeye başlayabilir. Bu yüzden hatalı beklentilerin sinema tarafından sıfırdan yaratıldığını düşünmektense, bizim zaten sahip olduğumuz beklentilerin sinemada akıllıca işlenerek kuvvetlendirildiğini söylemek daha doğru olabilir.

Şimdi bu analizlerden kendimiz kurtarıp sinema tarihinden klasikleşmiş eserlerdeki birkaç unutulmaz sahneyi hatırlayarak örneklerimize devam ede-

lim: Billy Wilder'ın 1950 yapımı Sunset Bulvarı filminde, sessiz sinema devrinde seyircilerin gözünde taht kurmanın zevkini yaşamış, ancak sesli filmlere geçiş zamanında piyasayı yeni oyunculara bırakan bir aktristin yaşadığı trajedi ele alınır. Filmde, eski yönetmeni tarafından artık tercih edilmeyen Norma Desmond kendini yeni yapacağı filmle bir çıkış için hazırlarken, tesadüflerin getirdiği bir gönül macerası da yaşar. Filmin sonlarına doğru bel bağladığı kişiden de beklediğini bulamayan Norma, bu kişiyi vurarak öldürür ve eve gelen polis ve gazetecilerin, kamera ve flaşlarından oluşan kalabalığı içinde kendini sinema setinde zannederek hazırlıklarını yaptığı oyunu oynamaya başlar. Bu sahnede oyuncunun kendini sinema setinde sanarak merdivenlerden aşağıya inışı, yüzünde beliren, kendini çok beğenen ve yaptıklarıyla da amacına ulaşmış birinin takınabileceği ifadeyle gerçeklerden tamamen kopuşu, ağır bir psikolojik bozukluk geçiren birinin Hollywood filmlerinde bir klasik hale gelen görüntüsüdür. Gerçeklerden kopan insanları, örneğin, sessiz film oyunu oynarken tarif etmek gerektiğinde ya da bu insanları karikatürize ettiğimizde, Hollywood filmlerinde kullanılan bu bildik ifadeleri refereans almak çok yaygındır.

Alfred Hitchcock'un 1958 yapımı Vertigo'sunun hemen başında, bir polis müfettişi, binaların çatılarında geçen bir hırsız yakalama macerasında, geçir-

diği bir kaza ve sonrasında yaşadıkları nedeniyle yükseklik korkusu geliştirir. Hitchcock, ustaca kullandığı efektler ve senaryo sayesinde yüksekten korkmanın patolojik düzeyde nasıl yaşanabileceğini seyircinin anlamasına yardımcı olur. Yüksekten hemen herkes korkar ancak yükseklik korkusu nedeniyle yıllarca yaptığımız ve alışık olduğumuz işten ayrılmaya daha ender rastlanır. Filmdeki kahramanımız işte böyle bir his sonucu işinden ayrılmak zorunda kalmıştır. İşten ayrılmayı gerektirecek yükseklik korkusuyla herkeste görülebilecek yüksekten korkma arasındaki farkı anlatabilmek, Hitchcock'un çekim tekniği kullanmadaki başarısını bize kanıtlar. Yüksekçe bir binanın damında, kenarda aşağıya doğru asılı kalarak tutunabilmiş ve her an düşecek olan kişi, kameranın gözüyle aşağıya bakar ve gördüğü manzara o anda derinliği artıran görsel efektlerle doludur. Biz de o anda yüksekten bakıldığı hissine kapılır ve kahramanın heyecanını paylaşıyoruz. Bu sırada yüksek sesli, ani iniş-çıkışları olan bir müzik ve yardım etmek isteyen başka bir polisin aşağıya düşüşü, yaşadığımız sıradan heyecanı diğer görüntü ve seslerin yardımıyla korkuya ve dehşete çevirir. Bu artık öyle bir korkudur ki, insan bu anı hatırlatacak benzer durumlarla bile karşılaşmak istemez. Ancak, filmin senaryosunda olduğu gibi, bizi korkutan şeylerle yüzleşmeden de bu korkunun üstesinden gelmek mümkün değildir.

Vertigo'da yüzleşme ve korkuyu yenme, oldukça gerçekçi bir biçimde ele alınır. Kahramanımız kendisine en şiddetli korku veren durumla hemen yüzleşmek yerine basamaklarla nihayi yüzleşmeye ulaşır. Filmin başında basamaklarla yüzleşme konusunda güzel diyaloglar bulunmaktadır. Bu ve buna benzer filmlerdeki aynı tarzda ses, görüntü ve hikayeler bize patolojik korkunun nasıl bir şey olduğunu ve nasıl üstesinden gelinmesi gerektiğini Hollywood diliyle gösteriyor. Korkularımızın genel nedenlerini oluşturan travmatik deneyimler ve bu deneyimlerin, korkunun yaşandığı alanda insanların nasıl elini kolunu nasıl

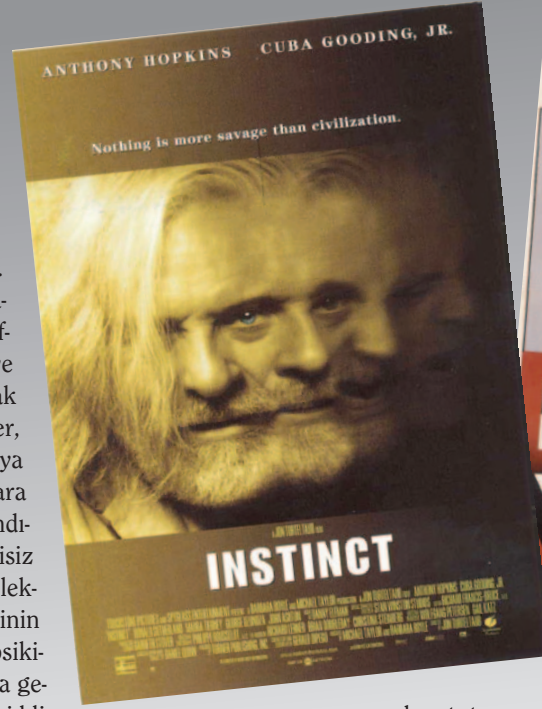
bağlayıp çaresiz bıraktığı, gerilim filmlerinde yaygın ve gerçekçi bir biçimde kullanılır.

Gene Alfred Hitchcock'un 1960 yapımı Psycho filminde küvette duş alan kadın kahraman, küvet perdesine yansıyan gölgeden anlayabildiğimiz kadarıyla anne Bates tarafından bir korku klasiği haline gelmiş ses ve müzik eşliğinde bıçaklanarak öldürülür. Ancak, daha sonra anlarız ki anne çoktan ölmüştür ve katil aslında Norman Bates'tir. Norman Bates çoklu kişiliği nedeniyle kendisinin yetişkin halini, annesi tarafından devamlı bastırılmaya maruz kalmış bir çocuğu ve annesinin baskıcı, aşırı koruyucu rolünü oynamaktadır. Psycho ve benzerleri, 1930 yapımı olan Dr. Jekyll ve Mr. Hyde gibi filmler, çift karakterli olmanın getirdiği ölümcül tehlikeler hakkında aklımızda silinmez imgeler ve referanslar bırakmıştır. Bu imgeler insanı dehşete düşüren sahneler eşliğinde cinayet görüntüleriyle doludur. Bu filmlerden sonra gerçek hayatınızda çift ya da çok karakterli olduğundan şüphe ettiğiniz birine bakışınız değişir miydi?

Ve gelelim Milos Forman'ın 1975 yapımı efsanevi Guguk Kuşu (One Flew Over the Cuckoo's Nest) filmine. Jack Nicholson bu filmde, kaldığı hapis-haneden deli rolü yapıp yapmadığının anlaşılması için bir psikiyatri kliniğine değerlendirilmesi için gönderilen bir kişiyi oynar. Nicholson, suç geçmişi bir hayli kabarık biri olsa da olsa da bize

neşeli, becerikli, sempatik ve en önemlisi hastanedeki hastalara yapılan eziyetle karşı karşıya gelince boyun eğmeyen bir insan olarak gösterilir. Seyirci, diğer hastaların hastane ortamında gösterdiği zayıflıkları seyrederken üzülür ve acır; ama Nicholson acınacak haldeki hastalara yardım eder, onlara enerji ve umut aşılamaya çalışır. Diğer taraftan hastalara eziyet ederek egosunu kalkandıran soğuk bir baş hemşire, ilgisiz ve yanlı düşünen doktorlar, elektroşok tedavisinin ve lobotominin korkutan tablosu ve zavallı psikiyatri koğuşturulan hastaları bir araya getirdiğinde, seyircinin psikiyatri kliniklerinden ve orada çalışanlardan nefret etmemesi için hiç bir engel kalmaz. Bu filmin sergilediği, gerçeklere çok da uymayan tablo ve filmin bir anda popülerleşmesinin verdiği rahatsızlık, Amerikan Psikiyatristler Birliği'ni filmde konu edilen hastanedeki gerçek işleyiş hakkında çekilen görüntülerden bir belgesel hazırlamaya itti. Bu belgesel, toplumda psikiyatri hakkında oluşan olumsuz tutumları silmek üzere televizyon kanallarında gösterildi. Ancak hem Guguk Kuşu'nu hem de belgeseli seyredenler arasında yapılan bir araştırma, Guguk Kuşu filmiyle bir kere oluşturulan olumsuz tutumların belgeseli seyrettikten sonra değiştirilemediğini gösterdi. Bu bilimsel sonuç, sinema filmlerinin toplum üzerinde bilimsel çabalardan daha etkili olabildiğinin oldukça düşündürücü ve objektif bir göstergesi.

Bu örneklerden sonra, ilk bakışta sinema filmlerinin seyirci üzerindeki ve hatta tüm toplum hayatına olan etkilerinin küçümsenmeyecek bir düzeyde gerçekleştiğini söyleyebiliriz. Bu ifadenin içinde sinema ve toplum arasında, sinemadan topluma doğru uzanan bir bağ olduğu varsayımı bulunuyor. Ancak, bu bağın ters yönde bir akışa da izin vereceğini unutmamalıyız. Sinema ve toplum arasındaki bağın sinemanın toplum üzerindeki etkisi yönünde değil de, toplumun sinema üzerindeki etkisi yönünde işlenmesi de olası. Örneğin, Guguk Kuşu filminin toplumun, psikiyatri kliniklerine ve orada çalışan uzmanlara

olan tutum ve inançlarını olumsuz bir yönde değiştirdiğini söyleyebiliriz. Bu anlatımda aradaki bağın sinemadan topluma doğru uzandığını belirtmiş oluruz. Ancak, 1960 ve 70'li yıllarda ABD'nin yaşadığı bir geçiş dönemi bulunmakta. Bu dönemde genelde tüm kurumların kısıtlayıcılığına karşı, toplum ortak reaksiyonlar göstermekteydi. Kurumlara olan güvenin tekrar tazelenmesi için devlet reform çalışmaları içine girmişti. İşte bu dönemde işin ucunun Guguk Kuşu filmiyle psikiyatriye de dokundurulması, alelade gelişen bir olay değil. Guguk Kuşu filminin toplumun ortak bilinçaltını hissedebilen yapım ve yönetmenin çalışmalarıyla ortaya çıktığı düşünülebilir. Dolayısıyla filmin toplum üzerinde görülen etkisinin aslında toplumda zaten var olan eğilimi, bilinç seviyesine çıkarmada gösterdiği başarıyla açıklayabiliriz. İşte bu ifade, aradaki bağın toplumdaki sinemaya doğru uzandığı belirtilmektedir.

Şu bir gerçek ki, psikoterapi ve psikopatoloji konularında bilim dünyasıyla toplum arasında kopukluklar olabiliyor. Bilginin topluma akışının sağlanamadığı durumlarda meydana gelen boşlukta, doğal olarak her kesimden insan boşluğu doldurabilecek çabalarla ortaya çıkabilir. Sinemanın, akılda kalabilecek imgeleri ve hikayeleri sayesinde boşluğu dolduran araçların başında geldiğini söyleyebiliriz. Boşluğu doldurmaya çalışanların bilimsel temelli olmayan çabalarını incelemek ve bu çabaların uzun dönemde tarafları nerele-

re doğru taşıdığını anlayabilmek ve incelemek, başlı başına güzel bir konu olmakta. Sinemanın, bu güne kadar psikolojik bozuklukları konu alan yüzlerce ürün verdiğini biliyoruz. Bu gidişle psikolojik bozukluklar, sinemanın önemli konularından biri olmaya devam da edecek. Sinema filmlerinde yapılan hataların ve doğruların işlenmesi, klinik psikoloji ve psikiyatri gibi disiplinler için bulunmaz bir eğitim fırsatı olarak değerlendirilebilir. Popüler sinemada konu edilen ve gerçeğe çok uymayan durumlar, yukarıda değinildiği gibi aslında toplumun bilincinde derinlerde oluşmuş beklentilerden ibaret olabilir. Popülerliğin perde arkasını görebilen bir uzman için bu gerçek dışılık aslında toplum hakkında dolaylı bir bilgi kaynağı olarak kullanılabilir. Diğer taraftan sinema filmlerindeki gerçeklere uygun anlatımlar psikolojik bozukluklar hakkında yazılan vaka örneklerinin en canlılarından sayılabilir.

Sinemanın hayatımıza kattığı renklerin varlığı tartışılmaz. Gerçeğe yakın ya da tamamen hatalı da konu edilmiş olsalar bile, sinema filmlerinin bize öğrettiği çok şey bulunmakta. İnsan hatalardan da yola çıkarak kendini hızla geliştirebilen bir esnekliğe sahip. Bundan dolayı, sinemadan ille de doğruların anlatılmasını istemek yerine neyin nasıl anlatıldığını inceleyerek kavramak, seyirci için oldukça zengin bir eğitim kaynağı olacaktır.

Doç. Dr. Faruk Gençöz
ODTÜ Psikoloji Bölümü